

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības iestāžu institucionālā akreditācija. Licencēšanas un akreditācijas regulējuma attīstība.

11.10.2023.

Ministru kabineta 2023.gada 23.maija noteikumi Nr.253

«Vispārējās un profesionālās izglītības programmu licencēšanas kārtība»

Licencēšana ir izglītības programmas kvalitātes izvērtēšana un tiesību piešķiršana izglītības iestādei īstenot noteiktu izglītības programmu

Dienesta eksperts izvērtē:

- izglītības programmas atbilstību normatīvajiem aktiem;
- iesaistāmo pedagogu pietiekamību, izglītības, profesionālās kvalifikācijas un profesionālās kompetences pilnveides atbilstību;
- datus no Sodu reģistra par pedagogiem un tehnisko personālu;
- izglītības programmas atbilstību izglītības iestādes nolikumam;
- nozares ekspertu padomes atzinumu par profesionālās izglītības programmu (izņemot profesionālās ievirzes izglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu), tai skaitā par profesionālās izglītības programmas atbilstību nozares attīstības vajadzībām un par tās sagatavoto speciālistu nodarbinātības prognozēm, ja nozares ekspertu padome šādu atzinumu ir sniegusi.

Izglītības programmas īstenošanas vietā izvērtē:

- mācību vidi, resursus, materiālo līdzekļu vai materiāltechnisko resursu un infrastruktūras nodrošinājumu licencējamās izglītības programmas īstenošanai*;
- izglītības iestādes piemērotību izglītojamiem iekļaujošas izglītības īstenošanai (ja attiecināms);
- izglītības programmas satura atbilstību izglītības standartiem, kā arī tā aktualitāti.

*Izmaksas tiek samazinātas, ja licencējamo izglītības programmu mācību vide, resursi, materiālie līdzekļi vai materiāltechnisko resursu un infrastruktūras nodrošinājums ir vienāds vai būtiski neatšķiras

Būtiskie grozījumi izglītības programmā

Ja izglītības iestāde ir izdarījusi **būtiskus grozījumus** licencētajā izglītības programmā, [kas ietekmē izglītības procesa īstenošanu](#), vai dokumentos, uz kuru pamata dienests ir licencējis izglītības programmu, izglītības iestāde piecu darbdienu laikā pēc attiecīgo grozījumu izdarīšanas par to rakstveidā paziņo dienestam un iesniedz attiecīgos dokumentus un izglītības programmas grozījumus.

“Būtiski grozījumi” ir, piemēram, grozījumi mācību priekšmetu stundu plānā, kā rezultātā var būt nepieciešams papildus materiāltehniskais nodrošinājums, pedagogi, izglītības programmas nosaukuma, īstenošanas vietas, izglītības ieguves formas, profesionālās kvalifikācijas izmaiņas.

Izglītības iestāžu akreditācijas un izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas kārtība

- leviesta **institucionālā akreditācija**. Izglītības programmas vairs netiek akreditētas (profesionālajā izglītībā no 01.01.2024.)
- Novērtējot izglītības iestādes vadītāja profesionālo darbību, nosaka kvalitātes vērtējuma līmeni **trīs kritērijiem** ((4) administratīvā efektivitāte; vadības profesionālā darbība; atbalsts un sadarbība). Nav dibinātāja izvēlēta kritērija.
- Dienests 10 dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par izglītības iestādes akreditāciju vai **izglītības iestādes vadītāja atbilstību vai neatbilstību amatam**, publisko ziņojumu savā tīmekļvietnē.
- Akreditācijas vai izglītības iestādes vadītāja novērtēšanas periodā dienests var apmeklēt izglītības iestādi, lai **pārliedzinātos par uzdevumu izpildi**, kā arī, ievērojot izmaiņas konkrētajā situācijā vai izglītības iestādes darbībā, tos precizēt.

Izglītības iestāžu akreditācijas un izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas kārtība

Ja kaut **viens kritērijs novērtēts** ar kvalitātes vērtējuma līmeni **"jāpilnveido"**, izglītības iestādes vadītājs mēneša laikā pēc lēmuma saņemšanas iesniedz dienestā ar dibinātāju saskaņotu rīcības plānu ziņojumā norādīto nepilnību novēršanai un uzdevumu izpildei.

Ja izglītības iestādi plānots **reorganizēt, likvidēt, veikt būvniecības vai tās telpu renovācijas darbus akreditācijas periodā**, dienests, pamatojoties uz izglītības iestādes dibinātāja iesniegumu, pieņem lēmumu pagarināt izglītības iestādes akreditācijas vai izglītības iestādes vadītāja novērtēšanas termiņu, bet ne ilgāk par diviem gadiem.

Izglītības iestādes vadītāju nevērtē, ja pirms novērtēšanas sākuma dibinātājs rakstveidā informē dienestu, ka ar izglītības iestādes vadītāju gada laikā tiks izbeigtas darba tiesiskās attiecības.

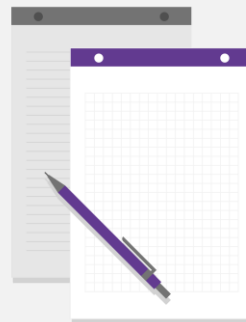
Attiecīgajam profesionālās izglītības iestādes statusam likumā noteikto nosacījumu piemērošanas un izvērtēšanas kārtība tiks iekļauta noteikumos par prasībām sistēmiskai izglītības kvalitātes nodrošināšanai.

Pašvērtēšana un pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošana

- Izglītības iestāde analizē savu darbību un katru gadu līdz **1.novembrim** nodrošina ar izglītības iestādes dibinātāju saskaņota pašnovērtējuma ziņojuma pieejamību **izglītības iestādes vai dibinātāja tīmekļvietnē (neiesniedzot IKVD!)**.

- Izglītības iestāde tās dibinātāja noteiktajā attīstības plānošanas perioda laikā nodrošina visu 12 kritēriju pašvērtēšanu, katru gadu izvēloties vērtējamos kritērijus. Izglītības iestāde **savu darbību kritērijā „Mācīšana un mācīšanās”, kā arī izvirzīto ikgadējo prioritāšu sasniegšanu vērtē katru gadu.**

- Pašnovērtējuma ziņojums ir vienkāršots (nav publiskojamā un nepubliskojamā daļa), ieteicamā struktūra ir publicēta kvalitātes dienesta tīmekļvietnē.

Pašvērtēšana

Izglītības iestāde pašnovērtējuma ziņojumā norāda:

- izglītības iestādes nosaukumu, izglītības iestādes vadītāju;
- izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitātes mērķus un to sasniegšanas izvērtējumu;
- informāciju par izvirzīto ikgadējo prioritāšu sasniegšanu;
- kritēriju izvērtējumu, īpaši stiprās puses un turpmākās attīstības vajadzības;
- informāciju par nozīmīgākajiem īstenotajiem projektiem un to rezultātiem;
- citus sasniegumus un izglītības iestādei būtisko informāciju;
- informāciju par izglītības iestādes akreditācijā vai vadītāja novērtēšanā norādīto uzdevumu izpildi (ja attiecināms).

Izglītības kvalitāte 2022./2023.māc.g.: akreditācijas un izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšana

Izglītības kvalitāte

Izglītības process, saturs, vide un pārvaldība, kas ikvienam nodrošina iekļaujošu izglītību un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem.

Izglītības iestādei sasniedzamie rezultāti Joma «Atbilstība mērķiem»	Izglītības iestādes darbs, īstenojot izglītības saturu un procesu Joma «Kvalitatīvas mācības»	Izglītības iestādes darbs, veidojot iekļaujošu vidi Joma «Iekļaujoša vide»	Izglītības iestādes vadītāja / vadības darbs /pārvaldība, kas nodrošina visu jomu rezultātu sasniegšanu Joma «Laba pārvaldība»
1.1. kritērijs «Kompetences un sasniegumi»	2.1. kritērijs «Mācīšana un mācīšanās»	3.1. kritērijs «Pieejamība»	4.1. kritērijs «Administratīvā efektivitāte»
1.2. kritērijs «Izglītības turpināšana un nodarbinātība»	2.2. kritērijs «Pedagogu profesionālā kapacitāte»	3.2. kritērijs «Drošība un psiholoģiskā labklājība»	4.2. kritērijs «Vadības profesionālā kapacitāte»
1.3. kritērijs «Vienlīdzība un iekļaušana»	2.3. kritērijs «Izglītības programmu īstenošana»	3.3. kritērijs «Infrastruktūra un resursi»	4.3. kritērijs «Atbalsts un sadarbība»

- **51 profesionālajā izglītībā** – 18 profesionālās pamatzglītības un profesionālās vidējās izglītības iestādes, 33 profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības iestādes (profesionālās tālākizglītības centri)
- **114 vispārējā izglītībā** – 7 sākumskolas, 52 pamatskolas, 49 vispārējās vidējās izglītības iestādes, no tām 9 valsts ģimnāzijas, 6 speciālās izglītības iestādes
- **26 profesionālās ievirzes izglītībā** – 7 profesionālās ievirzes izglītības iestādes kultūrizglītībā (mūzika, māksla, deja) un 19 profesionālās ievirzes izglītības iestādes sportā
- **311 izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas**, no tām 101 izglītības iestādes vadītāja profesionālās darbības novērtēšana notikusi vienlaicīgi ar izglītības iestādes akreditāciju, 47 vadītāju profesionālās darbības novērtēšana notikusi pirmo reizi pēc apstiprināšanas amatā vai atdalīti no iestādes akreditācijas un 163 pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju novērtēšana.

Izglītības kvalitāte 2022./2023.māc.g.: akreditāciju rezultāti

Kvalitātes līmenis «Izcili»:

1. inovācijas izglītības iestādē / izglītības iestādes vadītāja profesionālajā darbībā vai
2. iegūts kvalitātes līmenis, kurš pārsniedz "joti labi" vērtējumu

3 izglītības iestādēs
vienā kritērijā

Kvalitātes līmenis «Labi»:

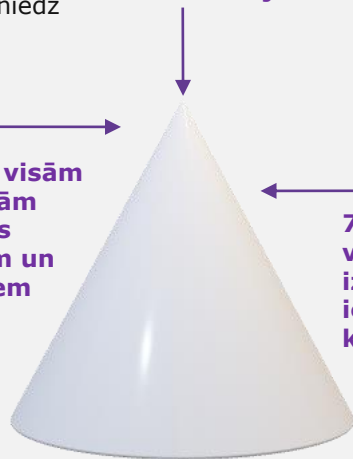
1. izglītības iestāde vai izglītības iestādes vadītājs ir uzsācis un īsteno valsts izglītības attīstības un / vai nozaru attīstības plānošanas dokumentos noteikto prioritāšu ieviešanu,
2. tiek nodrošināta visu izglītības iestādes pamatfunkciju / pārvaldības procesu īstenošana atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām,
3. atsevišķi aspekti izglītības iestādes darbībā ir pilnveidojami, bet tie netraucē izglītības iestādei / izglītības iestādes vadītājam veikt profesionālo darbību / pamatfunkcijas sekmīgi

Kvalitātes līmenis «Ļoti labi»:

1. izglītības iestāde vai izglītības iestādes vadītājs ir sasniedzis un ieviesis valsts izglītības attīstības un/vai nozaru attīstības plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes,
2. izglītības iestādē sekmīgi tiek nodrošināts pārvaldības vai izglītības process atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām

14% no visām
vērtētajām
izglītības
iestādēm un
kritērijiem

70% no visām
vērtētajām
izglītības
iestādēm un
kritērijiem

Kvalitātes līmenis «Jāpilnveido»:

1. izglītības iestādes vai izglītības iestādes vadītāja profesionālajā darbībā vienā vai vairākos kritērijos ir konstatēti būtiski trūkumi pusē vai vairāk kvalitātes vērtēšanas aspektos, kas tuvāko divu gadu laikā ir primāri pilnveidojami un/novēršami,
2. izglītības iestādes darbs atbilst normatīvajos aktos noteiktajām minimālajām prasībām, bet tās dod iespēju izglītības iestādei veikt tās izglītojošo pamatdarbību

15% no visām
vērtētajām
izglītības
iestādēm un
kritērijiem

3 izglītības
iestāžu vadītāji
un 1 izglītības
iestādei
kritērija
vērtējuma daļa

Kvalitātes līmenis «Nepietiekami»:

1. izglītības iestādes vai izglītības iestādes vadītāja profesionālajā darbībā ir konstatēta neatbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām vai
2. kvalitātes līmenis ir zemāks nekā līmeņa "jāpilnveido" aprakstā

2022./2023.māc.g. izglītības kvalitāti būtiski ietekmē:

1. Izglītības kvalitātes riski:

- izglītojamie, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi – 45% izglītības iestāžu (20 un vairāk mācību stundas semestrī)
- ilgstošās pedagogu vakances (vidēji – 35% izglītības iestāžu, augstākais rādītājs – 44% pirmsskolas izglītības iestādēs) un atbalsta personāla vakances (17% izglītības iestāžu nav pieejami nekādi atbalsta personāla pakalpojumi)
- apvienotās klases vispārējā izglītībā (15% gadījumu)
- atšķirīgie izglītojamo mācību sasniegumi ikdienas mācībās un valsts pārbaudes darbos (30% izglītības iestāžu ir par 20-30% zemāki mācību sasniegumi valsts pārbaudes darbos, salīdzinot ar ikdienas mācību sasniegumiem)

3. Atbalsta pieejamība izglītojamajiem, izglītības iestādēm un pedagogiem:

- 17% izglītības iestāžu nav pieejami atbalsta personāla pakalpojumi, aptuveni 20% izglītības iestāžu atbalsta personāla likme ir mazāka par 0,5
- ir ļoti atšķirīgs kvalitātes atbalsts pedagogiem un izglītības iestādēm valsts izglītības attīstības prioritāšu ieviešanai dažādos novados

2. Pārvaldības kvalitāte jeb izglītības iestādes vadītāja profesionalitāte:

- 52% vispārējās izglītības iestāžu un 61% profesionālās izglītības iestāžu ir atbilstoši definējušas konkrētus un izmērāmus mērķus un sasniedzamos rezultātus iestādes un vadītāja darbības sekmīgai izvērtēšanai,
- dominē krīzes vadība, nepietiekams laiks un kvalitāte saskaņotai attīstības plānošanai (attīstības plāns – ikgadējais darba plāns – jēgpilna pašvērtēšana – izglītības iestādes darbības pilnveide)

4. Izglītības iestāžu izpratne un rīcība, veidojot iekļaujošu vidi:

- plaisa redzējumā par drošību izglītības iestādē – 66-75% izglītojamo uzskata, ka vide ir droša, pretstatā 90 un vairāk % pedagogu redzējumam
- izglītības iestāžu fiziskā pieejamība – pamatā iekļūšanai izglītības iestādē un 1.stāvā, izaicinājumi saistās ar sliekšņiem un nokļūšanu ēku augšējos stāvos

Atbalsta materiāls kvalitātes sistēmas izveidei un attīstībai profesionālās izglītības iestādēs

● www.kns.ikvd.gov.lv

Materiāla mērķis ir sniegt atbalstu profesionālās izglītības iestādēm darbā ar datu, tostarp EQAVET indikatoru, vākšanu, apstrādi un analīzi ikgadējā pašvērtēšanas procesā.

Kvalitātes sistēma palīdz regulāri un mērķtiecīgi analizēt informāciju un datus un izdarīt datus balstītus secinājumus, un attiecīgi pieņemt pierādījumos balstītus lēmumus, tādējādi veicinot izglītības iestādes kvalitātes kultūras veidošanos.

Izglītības kvalitātes valsts dienests

Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050

+371 67222504

ikvd@ikvd.gov.lv

www.ikvd.gov.lv